

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДЕНСАУЛЫҚ
САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ**

ТЕХНИКАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТІК БІЛІМ БЕРУ

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

**ЭПИДЕМИОЛОГИЯ МЕН ЖҰҚПАЛЫ
АУРУЛАРДАҒЫ МЕЙІРБИКЕ ІСІ**

0302000 - «МЕЙІРБИКЕ ІСІ» мамандығы

0302033 - «Жалпы практика мейірбикесі» біліктілігі

0302043 - «Мамандандырылған мейірбике» біліктілігі

Сағат көлемі - 90

Астана 2010

Авторлар:

1. К.Т. Әбілқасымова – «Павлодар медицина колледжі» МКҚК ЦӘЖ төрайымы, арнайы пәндер оқытушысы;
2. В.Е. Молочко – «Павлодар медицина колледжі» МКҚК оқытушысы;
3. М.О. Доскельдина – Павлодар қ. «Облыстық жұқпалы аурулар ауруханасы» ММ инфекционист-дәрігері.

Сарапшылар:

1. З.А. Каракузиева – Алматы қ. «Орта медициналық және фармацевтік қызметкерлерді даярлау және қайта даярлау жөніндегі Республикалық колледжі» МКҚМ «Жұқпалы аурулар» пәнінің оқытушысы;
2. К.С. Аргина – Павлодар қ. «Облыстық жұқпалы аурулар ауруханасы» ММ бас дәрігері;
3. Е.В. Коробейникова – Павлодар қ. «Облыстық жұқпалы аурулар ауруханасы» ММ бас мейірбикесі.

1 Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар республикалық орталығы мен «Павлодар медицина колледжі» МКҚК ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН.

2 Алғаш рет ЕНГІЗІЛГЕН.

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ 0302000 – «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша 0302033 – «Жалпы практика мейірбикесі», 0302043 – «Мамандандырылған мейірбике» біліктіліктері бойынша 2010 жылғы мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес әзірленген.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау Министрінің 2010 жылғы 5 тамызындағы № 604 бұйрығымен бекітілді.

6 Литература и средства обучения

6.1 Основная литература:

1. Инфекционные болезни. Учебник для медучилищ. Антонов Т.В. – СПб., Специалист, 2000.
2. Сестринское дело при инфекционных болезнях с курсом ВИЧ-инфекции и эпидемиологии. Антонов Т.В., Антонов М.М., Барановская В.Б., Лиознов Д.А. – М., 2011. – 300 с.
3. Инфекционные болезни с сестринским уходом. Муратбекова С.К., Лученко Н.В., Юрашик Л.Н. – Кокшетау, 2010.

6.2 Дополнительная литература:

1. Атлас инфекционных заболеваний. Эмонд Р.Т.Д., Уэллсби Ф.Д., Роулэнд Х.А.К. / пер. с англ. под ред. В.В. Малеева, Д.В. Усенко. – М., 2010. – 480 с.
2. Муратбекова С.К., Сергалиева Н.С. «Жұқпалы аурулардағы мейірбикелік күтім». – Кокшетау, 2009.
3. Инфекционные болезни с курсов ВИЧ-инфекции и эпидемиологии» Рубашкина Л.А. – Ростов-на-Дону, Феникс, 2002.

6.3 Средства обучения:

1. Дидактические и наглядные пособия;
2. Тесты на бумажном и электронном носителе;
3. Учебно-методические пособия на бумажном и электронном носителе;
4. Диапозитивы, учебные фильмы;
5. Комплект тематических плакатов.

ные клинические проявления. Заслуги Луи Пастера в создании вакцины для профилактики бешенства. Принципы лечения и ухода.

Листериоз. Возбудитель. Источники инфекции. Механизм, пути передачи. Классификация форм листериоза. Хроническая форма листериоза. Осложнения. Прогноз. Диагностика. Лабораторная диагностика. Исследования ликвора. Лечение. Значение правильного ухода и диетотерапия. Организация сестринского процесса при листериозе. Выполнение назначений врача согласно стандарта.

Практическое занятие: курация больных. Выделение ведущих симптомов. Профилактика осложнений. Наблюдение за больными находящимися на аппарате «Искусственная вентиляция легких». Алгоритм введения противостолбнячной сыворотки. Алгоритм проведения внутрикожной пробы. Техника и методика введения противосибиреязвенного гамма - глобулина. Оказание помощи при неотложных ситуациях. Уход за больными. Работа на посту, в процедурном кабинете.

4 Требования к условиям организации и реализации образовательного процесса

Выбор образовательных технологий должен быть обусловлен спецификой содержания предмета «Сестринское дело в эпидемиологии и инфекционных болезнях», направлен на формирование у обучающихся знаний, умений и навыков по уходу за больными в пределах компетенции медицинской сестры.

Согласно ГОСО введена структура модульного обучения с уклоном на формирование у обучающихся базовых, профессиональных и специальных компетенций. При проведении практических занятий предусматривается деление групп на подгруппы, численностью обучающихся не более 8 человек.

При обучении рекомендуется использование современной учебно-методической литературы, новых учебных и справочных пособий, электронных учебников, мультимедийных обучающих программ.

5 Контроль планируемого результата обучения

Форма контроля знаний включает исходный, текущий, промежуточный итоговый контроль. Для проверки уровня усвоения обучающимися содержания программного материала используются современные средства и методы контроля: тестовые задания, письменный и устный опрос, ситуационные задачи и другие. Итоговой формой контроля для специальности «Сестринское дело» является дифференцированный зачет.

МАЗМҰНЫ

1. Түсіндірме жазба	6
2. Пәнді оқытудың жоспарланған нәтижелері	7
3. Пәннің тақырыптық жоспары мен мазмұны	9
4. Білім беру үрдісін ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қойылатын талаптар	16
5. Оқытудың жоспарланған нәтижесін бақылау	17
6. Әдебиеттер және оқу құралдары	18

Осы үлгілік оқу бағдарламасы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз басылуына және таратылуына рұқсат етілмейді.

1 Түсіндірме жазба

Осы үлгілік оқу бағдарламасы Қазақстан Республикасының Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына (бұдан әрі - МЖМБС) сәйкес 0302033 - «Жалпы практика мейірбикесі» және 0302043 - «Мамандандырылған мейірбике» біліктілігімен 0302000 - «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша әзірленді.

«Эпидемиология мен жұқпалы аурулардағы мейірбике ісі» пәнінің рөлі мен оны оқытудың маңызы «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша мамандарды даярлау болашақ маманның кәсіптік құзырлығын қалыптастырудың ажырамас бөлігі болып табылады.

«Мейірбике ісі» мамандығына арналған оқу уақытының жалпы көлемі - 90 сағат, оның ішінде:

- теориялық сабақтар - 20 сағат;

- практикалық сабақтар - 70 сағат.

ҚР МЖМБС сәйкес осы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру барысында 0302000 – «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша сынақ өткізу көзделген.

Бөлімдер мен тақырыптар тізбесі оқып-үйрену үшін қажетті болып табылады және оларды қысқарту тарапынан өзгертулер болмауы тиіс, алайда, бөлімдерді (тақырыптарды) тереңдету (немесе), кеңейту тарапынан өзгертулер болуы мүмкін.

Бөлімдерді оқып-үйренуге бөлінген оқу уақытының саны берілген ұсыныс болып табылады, оның мазмұнын сақтай отырып өзгертулер енгізуге болады.

Білім алушыларда базалық, кәсіптік және арнайы құзыреттіліктерді қалыптастыруға байланысты МЖМБС - на сәйкес модульді оқыту құрылымы енгізілді.

Осы үлгілік оқу бағдарламасы «Анатомия», «Микробиология», «Фармакология» пәндері бойынша білім алушылардың біліміне, іскерлігіне және дағдыларына негізделген. Бағдарлама басқа клиникалық: «Хирургия мен реанимациядағы мейірбике ісі», «Акушерия мен гинекологиядағы мейірбике ісі», «Педиатриядағы мейірбике ісі» пәндерімен интеграциялану көзделген.

Осы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру кезінде дидактикалық материалдар мен көрнекі құралдарды, кестелерді, оқулықтар мен оқу-әдістемелік құралдарды қолдану ұсынылады.

Бұл үлгілік оқу бағдарламасында білім алушылардың инфекциялық наукастарға күтім жасау, оларды қарап тексеру, зерттеу, оларға шұғыл көмек көрсету бойынша өз дағдылары мен іскерліктерін меңгеру үшін емдеу мекемелерінде практикалық сабақтар өткізу көзделген.

Сабақтар оқу орнының кестелері бойынша өткізіледі (теориялық, практикалық, жеке).

Сабақты жүргізуде оқу үрдісін ұйымдастырудың әртүрлі формаларын қолдану ұсынылады: іскер ойын, сабақ-конференция, клиникалық жағдаяттарды үлгілеу сабағы және т.б.

Раздел 4 Трансмиссивные инфекции

Тема 4.1 Эпидемический сыпной тиф и болезнь Брилла-Цинссера. Организация сестринского процесса

Этиология. Важнейшие свойства риккетсии Провачека. Эпидемиология. Механизм заражения эпидемическим сыпным тифом. Восприимчивость. Иммуитет. Сезонность. Заболеваемость. Патогенез. Клиника. Осложнения. Прогноз. Диагностика. Дифференциальная диагностика. Лечение. Профилактика.

Практическое занятие: работа в инфекционном отделении. Курация больных. Уход за больными. Оказание первой помощи при эпидемическом сыпном тифе. Профилактика пролежней. Работе в приемном покое, на посту, в процедурном кабинете.

Тема 4.2 Чума. Туляремия. Организация сестринского процесса

Чума. Особо опасная, карантинная инфекция. Этиопатогенез. Основные клинические проявления. Особенности диагностики и ухода. Резервуары чумного микроба в природе. Природные очаги чумы. Патогенез. Клиника. Клиническая классификация. Диагностика, лечение. Правила выписки из стационара. Профилактика.

Туляремия - как природноочаговое заболевание, типы очагов. Этиопатогенез. Основные клинические проявления. Принципы обследования, лечения и ухода. Профилактика.

Практическое занятие: работа в инфекционном отделении. Разбор историй болезни. Демонстрация одевания и снятия противочумного костюма. Работа в процедурном кабинете, на посту. Выполнение врачебных назначений.

Раздел 5 ВИЧ- инфекция. Инфекции наружных покровов

Тема 5.1 ВИЧ-инфекция. Организация сестринского процесса

ВИЧ-инфекция. Эпидемиология. Понятие о пандемии. Основные принципы диагностики, лечения и профилактики. Особенности ухода за больными. Профилактика СПИДа.

Практическое занятие: работа в инфекционном отделении. Курация больных. Оказание помощи при неотложных состояниях. Подготовка больного к дополнительным методам исследования. Особенности ухода за больными. Работа на посту, в процедурном кабинете.

Тема 5.2 Рожь. Столбняк. Организация сестринского процесса

Рожь. Этиология, классификация. Источники инфекции. Клиническая классификация. Формы течения. Основные принципы обследования, лечения и ухода.

Столбняк. Важнейшие свойства возбудителя. Источники инфекции. Механизм заражения. Основные принципы диагностики, лечения и ухода.

Тема 5.3 Сибирская язва. Бешенство. Листериоз. Организация сестринского процесса

Сибирская язва. Источники инфекции. Этиология, эпидемиология. Пути заражения. Основные клинические проявления. Принципы диагностики и лечения. Клинические формы течения сибирской язвы. Лабораторная диагностика. Лечение. Реабилитация. Профилактика.

Бешенство. Возбудитель. Источники инфекции. Механизм, пути передачи. Основ-

бенности течения. Осложнения. Дифференциальная диагностика. Лабораторная диагностика. Лечение, уход.

Практическое занятие: работа в инфекционном отделении. Курация больных, заполнение истории болезни. Интерпретация лабораторных исследований. Определение степени тяжести течения гепатита при осмотре больных. Уход за больными. Работа на посту, в процедурном кабинете, приемном кабинете.

Тема 2.6 Бруцеллез. Лептоспироз. Организация сестринского процесса

Заболываемость бруцеллезом и лептоспирозом в Казахстане. Причины заболываемости. Этиология. Эпидемиология. Патогенез. Основные клинические симптомы. Возможные осложнения. Принципы лечения. Профилактика.

Практическое занятие: работа в инфекционном отделении. Курация больных, клинические, диагностические критерии исследований. Профилактика осложнений. Уход за больными. Работа на посту, в процедурном кабинете, приемном покое.

Раздел 3 Воздушно-капельные инфекции

Тема 3.1 Грипп и другие ОРВИ. Организация сестринского процесса

Основные принципы диагностики и лечения. Этиология гриппа. Современные представления о возбудителе. Серотипы вируса А. Эпидемиология. Источники инфекции. Механизм заражения. Клиническая классификация гриппа. Возможные осложнения и их профилактика. Диагностика. Лечение. Парогрипп. Этиология. Эпидемиология. Клиника. Диагностика, лечение, профилактика. Аденовирусная инфекция. Этиология. Современные представления о возбудителе. Эпидемиология. Источники инфекции. Механизм заражения. Возможные осложнения и их профилактика. Диагностика. Лечение. Профилактика.

Практическое занятие: курация больных. Оказание неотложной помощи, уход за больными. Работа на посту, в процедурном кабинете, приемном покое.

Тема 3.2 Менингококковая инфекция. Организация сестринского процесса

Этиология. Возбудитель. Его основные свойства. Эпидемиология. Источники инфекции. Роль носителей менингококка в распространении болезни. Периодичность эпидемических вспышек. Классификация форм менингококковой инфекции. Клинические синдромы: инфекционно-токсический шок, острая надпочечниковая недостаточность, набухание и отек головного мозга. Исходы. Диагностика. Лечение. Профилактика.

Практическое занятие: работа в инфекционном отделении. Курация больных. Оценка симптомов и синдромов. Бактериологическая диагностика. Уход за больными. Выполнение лечебных процедур по стандарту.

Тема 3.3 Дифтерия. Организация сестринского процесса

Этиология. Эпидемиология. Клинические формы течения. Диагностика. Лечение и профилактика. Специфическая профилактика дифтерии.

Практическое занятие: работа в инфекционном отделении. Курация больных. Оценка тяжести состояния и формы течения дифтерии. Алгоритм введения противодифтерийной сыворотки. Работа в процедурном кабинете, на посту. Выполнение врачебных назначений.

2 Пәнді оқытудың жоспарланған нәтижелері

Стандартта және білім беру бағдарламасында жоспарланған оқыту нәтижелері.	Үлгілік оқу бағдарламасында жоспарланған нәтижелер
<p>Білім алушылар:</p> <p>Базалық: БҚ 1. Жұмыс орнын ұйымдастыруда; БҚ 2. Қауіпсіздік техникасын сақтауда; БҚ 3. «Медициналық қызметкер» және «пациент» арасындағы өзара қарым- қатынасты қалыптастырудың негізгі модульдерін білуде; БҚ 4. Жұқпалы ауруларды диагностикалау негізін білуде; БҚ 5. Ауруды алдын алуға, денсаулықты нығайтуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға бағытталған гигиеналық шараларды білуде; БҚ 6. Жұқпалы ауруларды бақылау жүйесін және медициналық мекемелердің құрылымдық бөлімдеріндегі пациент пен медициналық қызметкерлердің инфекциялық қауіпсіздігін сақтай білуде; БҚ 7. Алғашқы медициналық көмек көрсету, медициналық іс-әрекеттер мен күтім жасау әдістерін орындау алгоритмін қолдана білуде;</p> <p>Кәсіптік: КҚ 1. Жұқпалы аурулар кезінде медициналық көмек көрсетуде жаңа экономикалық жағдайда медициналық мекемелердің жұмысын ұйымдастыра білуде; КҚ 2. Қазіргі уақыттағы ақпараттық технологиялар негізін білуде (компьютерлік білім, автоматтандыру жүйесі мен оқыту және басқару және т.б.); КҚ 3. Клиникалық симптомдарды айқындауда, мейірбикелік диагноз қоюда, әртүрлі жас топтағы науқастарға дәлелді күтім жүргізуде; КҚ 4. Ересек адамдарға және балаларға білікті медициналық көмек көрсетуде; КҚ 5. Дәрігерге дейін шұғыл медициналық көмек көрсетуде;</p>	<p>Пәнді оқып білудің нәтижесінде білім алушы:</p> <ul style="list-style-type: none"> - жұқпалы аурулар этиологиясын; - жұқпалы аурулар жіктемесін; - жұқпалы аурулардың даму кезеңдерін; - жұқпалы ауруларға тән клиникалық белгілер мен синдромдарды; - жұқпалы ауруларды диагностикалаудың қазіргі әдістерін; - жұқпалы аурулардың асқынуы мен нәтижесін; - жұқпалы ауруларды емдеу әдістері мен принциптерін; - инфекциялық науқастарды ауруханаға жатқызу тәртібін; - емдеу мекемелеріндегі індетке қарсы режимді; - иммунитеттердің түрлерін, жұқпалы аурулардың спецификалық және бейспецификалық алдын алу шараларын; - жекеленген нозологиялық түрлер кезінде жасалынтын індетке қарсы және алдын алу іс-шараларын білуі тиіс. - аурулардың анамнезін (аурулар анамнезі, эпидемиологиялық анамнез) жинау әдістерін; - жұқпалы аурулардың ерекшеліктерін ескере отырып науқасты физикалық тексеріп байқау әдістерін; - жұқпалы аурулар кезінде құжаттамалардың барлық түрлерін (шұғыл мәліметтер, сырқатнама, анықтамалар және т.б.) ресімдеуді; - жұқпалы ауруларды диагностика-

<p>КҚ 6. Медициналық азаматтық қорғаныс қызметі, медициналық апат қызметі қызметкерлерін, зардап шеккен адамдарды, пациенттерді, халықтарды қорғау бойынша іс – шараларын жүргізуде, төтенше жағдайлар кезінде дәрігерге дейін көмек көрсетуде;</p> <p>КҚ 7. Паллиативті мейірбикелік көмек көрсету және танатология негіздерін білуде;</p> <p>КҚ 8. Салауатты өмір салтын насихаттай білуде, халықты сауықтыру бағдарламасын құруда; жұқпалы аурулардың алдын алу бойынша іс-шаралар жүргізуде; АИТВ-инфекциясы мен наркоманияға көп көңіл бөлуде және олардың алдын алуда;</p> <p>КҚ 9. Медициналық сапалы көмек көрсету сапасының халықаралық стандарттар аумағында;</p> <p>Арнайы:</p> <p>АҚ 1. Маманның кәсіптік қызметіндегі жағдайы мен тәртібін, қызметін, негізгі атқаратын міндеттерін анықтайтын нормативті құжаттарды білуде;</p> <p>АҚ 2. Жұқпалы ауруларды диагностикалауда және тиімді емдеуде;</p> <p>АҚ 3. Жұқпалы аурулар кезінде (инфекциялық-уытты шок, гиповолемиялық шок, бүйрек пен бауыр функциясының жіті жеткіліксіздігі, мидың ісінуі және т.б.) шұғыл жәрдем көрсетуде;</p> <p>АҚ 4. Жұқпалы аурулар ошағында алдын алу және індетке қарсы шараларды ұйымдастыруда;</p> <p>АҚ 5. Кәсіптік құзыреттілігіне, өкілділігіне сәйкес реанимациялық, санитария-гигиеналық, санитариялық-ағарту шараларын орындай білуде құзырлы болуы тиіс.</p>	<p>лаудың қазіргі кезеңдегі негізгі әдістерін;</p> <ul style="list-style-type: none"> - әртүрлі аурулар кезінде жұқпалы аурулар бөлімшесінде науқастарға күтім жасай білуді; - әртүрлі жұқпалы аурулар кезінде індет алды кезеңінде алдын алу іс-шараларын өткізуді; - іркілген пневмонияның жауыржараның алдын-алуды; - жұқпалы аурулармен сырқаттанатын науқастарды тексеру және емдеу бойынша барлық мейірбикелік іс-әрекеттерді орындай білуді үйреніп алуы қажет. <ul style="list-style-type: none"> - этика мен деонтологияда; - диагноз қоюда; - науқастарды қарап тексеруде; - емдеу және күтім жасауда; - МҰ-ғы санитария-гигиеналық режимді сақтауда; - науқастарға және олардың туған-туыстарына кеңес беруде; - дәрігерге дейін шұғыл көмек көрсетуде; - СӨС қағидаларын насихаттауда; - науқастарды диспансеризациялауда; - иммунитеттер, жұқпалы аурулардың спецификалық және бейспецификалық алдын алу шараларын өткізуде; - жұқпалы ауруларды емдеу және алдын алудың қазіргі әдістерін жүргізуде құзырлы болуы тиіс.
---	--

серологических реакций и бактериологических анализов (посевы рвотных масс, промывных вод желудка) для диагностики. Патогенетическое и симптоматическое лечение. Борьба с интоксикацией, токсикозом. Уход за больными и их питанием. Меры профилактики.

Иерсиниозы. Природные очаги иерсиниоза. Особенности путей передачи и их значение в распространении заболевания. Клиническая классификация. Лабораторная диагностика – выделение культуры и выявление специфических антител в сыворотке крови больного. Дифференциальная диагностика. Лечение. Прогноз. Профилактика.

Амебиаз. Этиология, эпидемиология, патогенез. Клиническая классификация. Основные клинические проявления, неотложная помощь. Принципы обследования и лечения.

Практическое занятие: курация больных. Ведущие симптомы и синдромы в клинике. Признаки инфекционно-токсического шока. Неотложная помощь. Сбор материала для бактериологического и серологического исследования. Алгоритм промывания желудка. Подготовка больных и инструментария к ректороманоскопии. Проведение оральной регидратации. Работа на посту, в процедурном кабинете, приемном кабинете.

Тема 2.4 Ботулизм. Вирусные гепатиты А и Е. Организация сестринского процесса

Ботулизм. Этиология. Типы возбудителей. Устойчивость микробов и токсинов во внешней среде. Эпидемиология. Источники инфекции и факторы передачи ботулизма. Повышенный риск при употреблении продуктов домашнего консервирования. Восприимчивость. Иммуниет. Спорадические и групповые заболевания. Патогенез, патологическая анатомия. Решающее значение ботулинического токсина в развитии заболевания. Клиника. Инкубационный период. Симптомы начального периода. Синдромы паралитический, диспепсический. Общетоксический. Критерии тяжести. Лабораторное исследование пищевых продуктов, рвотных масс, промывных вод желудка, испражнений, крови и мочи для обнаружения возбудителя и (или) ботулотоксина. Биологическая проба. Лечение. Специфическая терапия противоботулинической сывороткой, ее методика.

Вирусные гепатиты А и Е. Этиология. Эпидемиология. Патогенез. Основные клинические симптомы и синдромы. Осложнения. Лечение, уход за больными. Диетотерапия. Диспансерное наблюдение. Профилактика. Первая помощь. Неотложная помощь. Основные принципы обследования, лечения и ухода за больными.

Практическое занятие: курация больных. Осуществление ухода за больными. Алгоритм введения противоботулинической сыворотки. Возможные осложнения при введении лечебной сыворотки и их профилактика. Выполнение процедур по стандарту. Алгоритм введения противоботулинической сыворотки. Возможные осложнения при введении лечебной сыворотки и их профилактика. Уход за больными с дыхательной недостаточностью, находящихся на искусственной вентиляции легких. Особенности ухода за больными с острой печеночной недостаточностью. Работа на посту, в процедурном кабинете, приемном кабинете.

Тема 2.5 Вирусные гепатиты В, С, Д. Организация сестринского процесса Вирусные гепатиты В, С, Д. Этиология. Эпидемиология. Патогенез. Клиника. Осо-

диагностика. Посев кала, копрологический анализ, серологические методы исследования. Лечение. Специфическое лечение. Неспецифическое лечение. Правила выписки реконвалесцентов. Диспансерное наблюдение. Профилактика.

Эшерихиозы. Основные виды возбудителей. Эпидемиология. Особенности течения эшерихиоза. Особенности течения у взрослых и детей раннего возраста. Лабораторная диагностика. Посев кала, копрологический анализ, серологические методы исследования. Лечение. Специфическое лечение. Неспецифическое лечение. Правила выписки реконвалесцентов. Диспансерное наблюдение. Профилактика.

Практическое занятие: работа в инфекционном отделении. Курация больных, оценка состояния, объем зависимых и независимых мероприятий, больных с брюшным тифом, шигеллезом, эшерихиозом. Особенности диагностики: посев крови на гемокультуру, кровь на серологические исследования. Работа в процедурном кабинете, на посту. Особенности ухода за больными. Профилактика осложнений, тактика медицинской сестры при кровотечении, перфорации кишечника.

Тема 2.2 Сальмонеллез. Холера. Организация сестринского процесса

Сальмонеллез. Этиология, эпидемиология, клиника. Классификация. Возможные осложнения (инфекционно-токсический шок, острая почечная недостаточность, инфекционно-токсический миокардит). Основы реанимационных мероприятий при шоковых состояниях.

Холера. Особенности заболевания, как особо опасной инфекции. Краткие исторические сведения. Этиология. Холерный вибрион Эль-Тор, его свойства. Эпидемиология. Патогенез. Клиническое течение различных форм холеры. Правила взятия и отсылки материалов в лабораторию для исследования. Лабораторная диагностика. Лечение. Введение солевых растворов, принципы регидратации. Особенности тактики медперсонала при введении больших количеств растворов внутривенно. Контроль за больными во время регидратационной терапии. Применение антибиотиков. Симптоматическое лечение. Особенности ухода за больными. Режим медперсонала при работе в холерном госпитале. Карантин. Правила выписки больных из стационара. Профилактика и меры борьбы, мероприятия по предупреждению завоза инфекции из-за рубежа. Правила изоляции больных.

Практическое занятие: курация больных. Выделение ведущих синдромов. Знакомство учащихся с основными клиническими проявлениями болезни. Осмотр стула. Взятие кала на копрограмму, на бактериологический посев. Методика подготовки больных к ректороманоскопии. Ознакомление студентов с перечнем необходимых медикаментов и специальной одежды для медицинского персонала для работы в холерном госпитале и на случай возникновения холеры. Работа на посту – раздача лекарств, кормление больных.

Тема 2.3 Пищевые токсикоинфекции. Иерсиниозы. Амебиаз. Организация сестринского процесса

Общая характеристика данной группы заболеваний. Причины возникновения: роль различных продуктов в развитии токсикоинфекции. Единичные заболевания и групповые вспышки. Возбудители: стрептококки, стафилококки, условно-патогенные микробы. Инкубационный период. Клиника. Значение эпиданамнеза, симптоматики,

3 Пәннің тақырыптық жоспары мен мазмұны 3.1 Пәннің тақырыптық жоспары

р/с №	Күндізгі оқыту нысанындағы оқу уақытының көлемі (сағат)			
	Бөлімдер мен тақырыптардың атауы	Орта буынды мамандар денгейі		
		Барлығы	Теория	Практика
1	1 бөлім Жалпы бөлім 1.1 тақырып Мамандыққа кіріспе. Инфекцияның жалпы патологиясы туралы ілім. Жұқпалы аурулардың диагностикасы және оларды емдеу принциптері. Инфекциялық қызметтің құрылымы. Жұқпалы аурулар ауруханасының құрылымы және режимі.	5	1	4
	1.2 тақырып Жұқпалы аурулардың алдыналу негіздері және принциптері. Жұқпалы аурулар кезінде мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру.	5	1	4
2	2 бөлім Ішек инфекциялары 2.1 тақырып Іш сүзегі, «А» және «Б» паратифтері. Шигеллез. Эшерихиоздар. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру.	10	2	8
	2.2 тақырып Сальмонеллез. Тырысқак. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру.	10	2	8
	2.3 тақырып Тағамдық уытты инфекциялар. Иерсиниоздар. Амебиаз. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру.	6	2	4
	2.4 тақырып Ботулизм. «А» және «Е» вирусты гепатиттер Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру.	10	2	8
	2.5 тақырып В, С, Д вирусты гепатиттер. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру.	5	1	4
	2.6 тақырып Бруцеллез. Лептоспироз. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру.	5	1	4
3	3 бөлім Ауа-тамшы жоддарымен тарайтын инфекциялар 3.1 тақырып Тұмау және басқа да ЖРВИ. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру.	5	1	4

	3.2 тақырып Менингококты инфекция. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру.	5	1	4
	3.3 тақырып Дифтерия. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру.	4		4
4	4 бөлім Трансмиссивті инфекциялар 4.1 тақырып Индеттік бөртпе сүзек. Брилл-Цинссер ауруы. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру.	3	1	2
	4.2 тақырып Оба. Туляремия. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру.	5	1	4
5	5 бөлім Сыртқы жамылғы инфекциялары 5.1 тақырып АИТВ-инфекциясы. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру.	6	2	4
	5.2 тақырып Тілме. Сіреспе. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру.	3	1	2
	5.3 тақырып Сібір жарасы. Құтырма. Листериоз. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру.	3	1	2
	Барлығы:	90	20	70

3.2 Орта буынды мамандарға арналған модульді оқыту бағдарламасының тақырыптық жоспары

Ескерту: білім беру оқу бағдарламасын қараңыз.

3.3 Пәннің үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

1 бөлім Жұқпалы аурулар

1.1 тақырып

Мамандыққа кіріспе. Инфекцияның жалпы патологиясы туралы ілім. Жұқпалы аурулардың диагностикасы мен емдеу принциптері. Инфекциялық қызметтің құрылымы. Жұқпалы аурулар ауруханасының құрылымы және режимі

Жұқпалы аурулардың таралуы туралы қысқаша тарихи мәліметтер. Жұқпалы аурулар танымының негізгі кезеңдері. «инфекция», «инфекциялық үрдіс», «жұқпалы ауру» туралы анықтама. Жұқпалы ауруларымен сырқаттанатын науқас анамнезінің ерекшеліктері. Адам патологиясындағы жұқпалы аурулардың алатын орны. Инфекциялық үрдістің дамуы мен ағымының заңдылықтары. Оның циклі. Жұқпалы аурулардың жігі және созылмалы түрлері. Л.В. Громашевский бойынша жұқпалы аурулардың жіктелуі. Жұқпалы аурулар ағымының кезеңдері. Жұқпалы аурулар-

Практическое занятие: структура инфекционной службы. Устройство и режим инфекционной больницы. Принципы ранней диагностики инфекционных заболеваний. Лабораторные методы исследования: вирусологический, бактериологический, серологический, паразитологический. Принципы комплексной этиотропной и патогенетически обоснованной терапии больных. Правила госпитализации. Организация сестринского процесса при инфекционных заболеваниях.

Тема 1.2 Принципы и основы профилактики инфекционных болезней. Организация сестринского процесса при инфекционных заболеваниях

Общие принципы профилактики инфекционных заболеваний, мероприятия в отношении источника инфекций, путей передачи, восприимчивости организма. Виды и способы дезинфекции, дезинсекции и дератизации. Вакцино- и серопротекция. Виды вакцин. Анатоксины. Сыворотки. Иммуноглобулины. Организация прививочного дела. Плановые прививки и прививки по эпидемическим показаниям. Достижения отечественного здравоохранения в предупреждении инфекционных заболеваний.

Практическое занятие: провести общий осмотр больного. Выделение ведущих симптомокомплексов в течение заболевания. Правильный и тщательный сбор анамнеза (жизни, заболевания и эпидемиологический анамнез). Оценка состояния пациента с инфекционными заболеваниями, постановка сестринского диагноза. Организация сестринского процесса при инфекционных заболеваниях. Правила работы и обязанности медицинской сестры инфекционного отделения (медицинских сестер приемного отделения, отделений палатного и боксового типа, процедурного кабинета, кабинета ректороманоскопии и палаты или отделения интенсивной терапии). Оценка состояния пациента, медико-санитарные потребности пациента с инфекционными заболеваниями, формулировка сестринского диагноза, объем зависимых и независимых мероприятий, партнерства.

Раздел 2 Кишечные инфекции

Тема 2.1 Брюшной тиф. Паратифы А и В. Шигеллез. Эшерихиозы. Организация сестринского процесса

Этиология, эпидемиология, патогенез брюшного тифа. Основные клинические симптомы начального периода болезни. Типы температурных кривых. Особенности течения брюшного тифа на современном уровне. Осложнения и их клиническое проявление. Клиника кишечного кровотечения и перфорации кишечной язвы, обязанности медсестры в этих случаях. Методы диагностики. Особенности ухода за больными брюшным тифом. Современное течение брюшного тифа. Методы диагностики брюшного тифа. Взятие крови на гемокультуру и на серологические методы исследования.

Этиология, эпидемиология, клиника, диагностика, лечение паратифа А и В. Лечение и уход за больными. Правила питания. Уход за больными при осложнениях. Профилактика паратифов. Правила выписки реконвалесцентов.

Шигеллез. Определение, основные виды возбудителей, выделяемые в данное время от больных и их свойства. Эпидемиология. Сезонность заболеваемости. Патогенез. Особенности течения шигеллеза. Клинические формы течения. Лабораторная

4	Раздел 4 Трансмиссивные инфекции Тема 4.1 Эпидемический сыпной тиф. Болезнь Брилла-Цинссера. Организация сестринского процесса.	3	1	2
	Тема 4.2 Чума. Туляремия. Организация сестринского процесса.	5	1	4
5	Раздел 5 Инфекции наружных покровов Тема 5.1 ВИЧ-инфекция. Организация сестринского процесса.	6	2	4
	Тема 5.2 Рожь. Столбняк. Организация сестринского процесса.	3	1	2
	Тема 5.3 Сибирская язва. Бешенство. Листерия. Организация сестринского процесса.	3	1	2
	Всего:	90	20	70

3.2 Тематический план программ модульного обучения для специалистов среднего звена

Примечание: смотрите образовательную учебную программу.

3.3 Содержание типовой учебной программы дисциплины

Раздел 1 Инфекционные болезни

Тема 1.1 Введение в специальность. Учение об общей патологии инфекции.

Принципы диагностики и лечения инфекционных больных. Структура инфекционной службы. Устройство и режим инфекционной больницы

Краткие исторические сведения о распространении инфекционной болезни. Основные этапы познания инфекционных заболеваний. Определение понятий «инфекция», «инфекционный процесс», «инфекционная болезнь». Особенности анамнеза инфекционного больного. Место инфекционных заболеваний в патологии человека. Закономерности развития и течения инфекционного процесса. Его циклы. Острые и хронические формы инфекционных болезней. Классификация инфекционных болезней по Л.В. Громашевскому. Цикличность течения инфекционных болезней. Достижения здравоохранения в борьбе с инфекционными заболеваниями. Выделение отдельных симптомокомплексов в течение заболевания. Принципы ранней диагностики инфекционных заболеваний. Лабораторные методы исследования: вирусологический, бактериологический, серологический, паразитологический. Принципы комплексной этиотропной и патогенетически обоснованной терапии больных. Правила госпитализации. Организация сестринского процесса при инфекционных заболеваниях.

мен күрес жүргізуде денсаулық сақтау жүйесінің жетістіктері. Ауру ағымы кезінде жеке симптомдарды анықтау. Жұқпалы ауруларды ерте диагностикалау принциптері. Зерттеудің зертханалық әдістері: вирусологиялық, бактериологиялық, серологиялық, паразитологиялық. Науқастарға кешенді этиотропты және патогенездік негізделген емдеу жүргізу принциптері. Ауруханаға жатқызу тәртібі. Жұқпалы аурулар кезінде мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру.

Практикалық сабақтар: инфекциялық қызметтің құрылымы. Жұқпалы аурулар ауруханасының құрылымы және режімі. Жұқпалы ауруларды ерте диагностикалау принциптері. Зерттеудің зертханалық әдістері: вирусологиялық, бактериологиялық, серологиялық, паразитологиялық. Науқастарға кешенді этиотропты және патогенездік негізделген емдеу жүргізу принциптері. Ауруханаға жатқызу тәртібі. Жұқпалы аурулар кезінде мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру.

1.2 тақырып Жұқпалы аурулардың алдын-алу принциптері мен негіздері. Жұқпалы аурулар кезінде мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру

Жұқпалы аурулардың алдын-алудың негізгі принциптері, инфекция көзіне, таралу жолдарына, организмнің қабылдағыштығына қатысты жүргізілетін іс-шаралар. Дезинфекция, дезинсекция және дератизация түрлері және қолдану тәсілдері. Вакцинопрофилактика және серопрфилактика. Вакцина түрлері. Анатоксиндер. Сарысулар. Иммуноглобулиндер. Егу ісін ұйымдастыру. Эпидемиялық көрсетімдері бойынша егу және жоспарлы түрде егу. Жұқпалы аурулардың алдын-алудағы отандық денсаулық сақтау жүйесінің жетістіктері.

Практикалық сабақтар: науқасты жалпы қарап тексеру. Ауру ағымындағы басты симптомдар жиынтығын анықтау. Анамнезді (өмір, ауру және эпидемиологиялық анамнезі) дұрыс және мұқият жинау. Жұқпалы аурулармен сырқаттанатын науқастың жалпы жағдайын бағалау, мейірбикелік диагноз қою. Жұқпалы аурулар кезінде мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру. Жұқпалы аурулар бөлімшесінде (қабылдау бөлімшесінде, палаталық және бокстік типтегі бөлімшеде, емшара кабинетінде, ректоромоноскопия кабинетінде, палатада немесе қарқынды терапия бөлімшесінде) мейірбикенің атқаратын міндеті мен жұмыс істеу тәртібі. Жұқпалы аурулармен сырқаттанған науқастың жалпы жағдайын, медицина-санитариялық қажеттілігін анықтау, мейірбикелік диагнозды тұжырымдау, тәуелді және тәуелсіз іс-шаралардың көлемі, әріптестік.

2 бөлім Ішек инфекциялары

2.1 тақырып Іш сүзегі, «А» және «Б» паратифтері. Шигеллез. Эшерихиоздар. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру

Іш сүзегінің этиологиясы, эпидемиологиясы, патогенезі. Аурудың бастапқы кезеңінің негізгі клиникалық белгілері. Қызу қысық сызығының түрлері. Қазіргі жағдайда іш сүзегі ағымының ерекшеліктері. Асқынулары және олардың клиникалық белгілері. Ішектен қан кету және ішек ойықжарасы тесілуінің клиникалық белгілері, осындай жағдайларда мейірбикенің атқаратын міндеттері. Диагностикалау әдістері. Іш сүзегімен сырқаттанатын науқастарға күтім жасау ерекшеліктері. Іш сүзегінің қазіргі ағымы. Іш сүзегін диагностикалау әдістері. Зерттеудің гемокультурасына

және серологиялық әдістеріне қан алу.

А және В паратифтерінің этиологиясы, эпидемиологиясы, клиникасы, диагностикасы, емі. Науқастарға күтім жасау және оларды емдеу. Тамақтандыру тәртібі. Асқынулар кезінде науқастарға күтім жасау. Паратифтердің алдын-алу. Ауруынан айыққан науқастарды ауруханадан шығару тәртібі.

Шигеллез. Анықтамасы, қазіргі уақытта науқастан бөлінетін қоздырғыштардың негізгі түрлері. Эпидемиологиясы. Аурушандылықтың маусымдылығы. Патогенезі. Шигеллез ағымының ерекшеліктері. Ағымының клиникалық формалары. Зертханалық диагностика. Нәжісті бактериологиялық зерттеу, копрологиялық талдау, зерттеудің серологиялық әдістері. Емдеу. Спецификалық емі. Бейспецификалық емі. Ауруынан айыққан науқастарды ауруханадан шығару тәртібі. Диспансерлік бақылау. Алдын алу.

Эшерихиоздар. Қоздырғыштардың негізгі түрлері. Эпидемиологиясы. Эшерихиоз ағымының ерекшеліктері. Ересектер мен балалардағы ағымының ерекшеліктері. Зертханалық диагностика. Нәжісті бактериологиялық зерттеу, копрологиялық талдау, зерттеудің серологиялық әдістері. Емі. Спецификалық емі. Бейспецификалық емі. Ауруынан айыққан науқастарды ауруханадан шығару тәртібі. Диспансерлік бақылау. Алдын алу.

Практикалық сабақтар: жұқпалы аурулар бөлімшесінде жұмыс істеу. Науқастарға курация жасау, іш сүзегімен, шигеллезбен, эшерихиозбен сырқаттанған науқастарға тәуелді және тәуелсіз іс-шаралар жүргізу көлемі, науқастардың жағдайын бағалау. Диагностикалау ерекшеліктері: гемокультураға алынған қанды бактериологиялық зерттеу, серологиялық зерттеуге қан алу. Емшара кабинетінде, кезекшілік орында жұмыс істеу. Науқастарға күтім жасау ерекшеліктері. Асқынулардың алдын алу, іштен қан кету, тесілу кезіндегі мейірбике тәсілі.

2.2 тақырып Сальмонеллез. Тырысқақ. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру

Сальмонеллездің этиологиясы, эпидемиологиясы, клиникасы. Жіктемесі. Туындайтын асқынулары (инфекциялық-уытты шок, бүйрек функциясының жіті жеткіліксіздігі, инфекциялық-уытты миокардит). Шок кезінде жасалынатын реанимациялық іс-шаралар негізі.

Тырысқақ. Аса қауіпті жұқпалы ауруы ретіндегі ерекшеліктері. Қысқаша тарихи мәліметтері. Этиологиясы. Эль-Тор тырысқақ вибрионы, оның қасиеттері. Эпидемиологиясы. Тырысқақтың әртүрінің клиникалық ағымы. Материалды алу және зертханаға тексеруге жіберу тәртібі. Зертханалық диагностикасы. Емі. Тұзды ерітінділерді енгізу, регидратация принциптері. Венаға көп мөлшерде ерітінді жіберу кезінде медицина қызметкерінің көрсететін тәсілінің ерекшеліктері. Регидратациялық ем жүргізу кезінде науқасты бақылау. Антибиотиктерді қолдану. Симптоматикалық емі. Науқастарға күтім жасау ерекшеліктері. Тырысқақпен сырқаттанатын ауруханадағы науқаспен медицина қызметкерінің жұмыс істеу тәртібі. Карантин. Науқасты ауруханадан шығару тәртібі. Шет елдерден келетін инфекциялармен күрес жүргізу және олардың алдын-алу шаралары. Науқасты оңашалау ережелері.

Практикалық сабақтар: науқасқа курация жасау. Басты синдромдарды анықтау. Білім алушыларды аурудың негізгі клиникалық белгілерімен таныстыру. Нәжісін

3 Тематический план и содержание дисциплины

3.1 Тематический план дисциплины

№ п/п	Количество учебного времени при очной форме обучения (час.)			
	Наименование раздела и темы	Специалист среднего звена		
		Всего	Теория	Практика
1	Раздел 1 Общая часть			
	Тема 1.1 Введение в специальность. Учение об общей патологии инфекции. Принципы диагностики и лечения инфекционных больных. Структура инфекционной службы. Устройство и режим инфекционной больницы.	5	1	4
	Тема 1.2 Принципы и основы профилактики инфекционных болезней. Организация сестринского процесса при инфекционных заболеваниях.	5	1	4
2	Раздел 2 Кишечные инфекции			
	Тема 2.1 Брюшной тиф. Паратифы А и Б. Шигеллез. Эшерихиозы. Организация сестринского процесса.	10	2	8
	Тема 2.2 Сальмонеллез. Холера. Организация сестринского процесса.	10	2	8
	Тема 2.3 Пищевые токсикоинфекции. Иерсиниозы. Амебиоз. Организация сестринского процесса.	6	2	4
	Тема 2.4 Ботулизм. Вирусные гепатиты А и Е. Организация сестринского процесса.	10	2	8
	Тема 2.5 Вирусные гепатиты В, С, Д. Организация сестринского процесса.	5	1	4
	Тема 2.6 Бруцеллез. Лептоспироз. Организация сестринского процесса.	5	1	4
3	Раздел 3 Воздушно-капельные инфекции			
	Тема 3.1 Грипп и другие ОРВИ. Организация сестринского процесса.	5	1	4
	Тема 3.2 Менингококковая инфекция. Организация сестринского процесса.	5	1	4
	Тема 3.3 Дифтерия. Организация сестринского процесса.	4		4

<p>ПК 5. Оказывать неотложную доврачебную помощь;</p> <p>ПК 6. Проводить мероприятия по защите населения, пациентов, пострадавших и персонала службы медицины катастроф, медицинской службы гражданской обороны, оказывать доврачебную помощь в чрезвычайных ситуациях;</p> <p>ПК 7. Основой паллиативной сестринской помощи, основы танатологии;</p> <p>ПК 8. Уметь вести пропаганду здорового образа жизни, составить программу оздоровления населения; проводить мероприятия по профилактике инфекционных заболеваний; особое внимание уделить ВИЧ-инфекции и наркомании и их профилактике;</p> <p>ПК 9. Быть компетентным в области международных стандартов качества оказания медицинских услуг.</p> <p>Специальными:</p> <p>СК 1. Знать необходимые нормативные документы, определяющие основные задачи, функции, условия и порядок профессиональной деятельности;</p> <p>СК 2. Уметь диагностировать и проводить адекватную терапию при инфекционных заболеваниях;</p> <p>СК 3. Оказывать неотложную помощь при неотложных состояниях, развивающихся при инфекционных болезнях (инфекционно-токсический шок, гиповолемический шок, острая печеночная и почечная недостаточность, отек мозга и др.);</p> <p>СК 4. Организовать профилактические и противоэпидемические мероприятия в очагах инфекционных заболеваний;</p> <p>СК 5. Уметь выполнять реанимационные, санитарно-гигиенические, санитарно-просветительные мероприятия в соответствии со своей компетенцией, полномочиями.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - проводить основные современные методы диагностики инфекционных болезней; - осуществлять уход за больными в инфекционном отделении при различных заболеваниях; - осуществлять профилактические мероприятия в предэпидемический период при различных инфекциях; - проводить профилактику застойной пневмонии, пролежней; - выполнять все сестринские манипуляции по обследованию и лечению инфекционного больного. <p>Компетентен в вопросах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - этики и деонтологии; - постановки диагноза; - обследования больных; - лечения и ухода; - санитарно-гигиенического режима в МО; - консультаций с больными и его родственниками; - оказания экстренной доврачебной помощи; - пропаганды принципов ЗОЖ; - диспансеризации больных; - иммунитета, специфической и неспецифической профилактики инфекционных болезней; - современных методов профилактики и лечения инфекционных заболеваний.
--	---

карау. Копрологиялық, бактериологиялық зерттеулерге нәжіс алу. Науқастарды ректороманоскопияға дайындау әдістемесі. Қажетті дәрі-дәрмектер тізбесімен және тырысқақ ауруы пайда болған жағдайда медицина қызметкерінің арнаулы киімімен және науқасқа киілетін киіммен білім алушыларды таныстыру. Кезекшілік орында жұмыс істеу, дәрілерді тарату, науқастарды тамақтандыру.

2.3 тақырып Тағамдық уытты инфекциялар. Иерсиниоздар. Амебиаз. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру

Осы топ ауруларының жалпы сипаттамасы. Даму себептері: уытты инфекцияның дамуындағы әртүрлі тағамдардың алатын орны. Жеке ауру және топ болып ауру. Қоздырғыштары: стрептококктар, стафилакокктар, шартты-патогенді микробтар. Инкубациялық кезең. Клиникасы. Диагностикалау үшін эпидемиологиялық анамнездің, клиникалық белгілердің, серологиялық реакция мен бактериалық талдаулардың (құсық қалдықтарын, асқазанды жуған суларды егу) маңызы. Патогенездік және симптоматикалық емдер. Интоксикациямен, токсикозбен күрес жүргізу. Науқасқа күтім жасау және оны тамақтандыру. Алдын-алу шаралары.

Иерсиниоздар. Иерсиниоздардың табиғи ошақтары. Аурудың таралу ерекшеліктері және оның мәні. Клиникалық жіктемесі. Зертханалық диагностикалау- өсірінділерін бөлу және науқас қанының сарысуында арнайы антиденелерді табу. Саралау диагностикасы. Емі. Болжамы. Алдын-алу.

Амебиаз. Этиологиясы, эпидемиологиясы, патогенезі. Клиникалық жіктемесі. Негізгі клиникалық белгілері, шұғыл көмек көрсету. Тексеру және емдеу принциптері.

Практикалық сабақтар: науқастарға курация жасау. Клиникадағы басты симптомдар мен синдромдар. Инфекциялық-уытты шок белгілері. Шұғыл көмек көрсету. Бактериологиялық және серологиялық зерттеулерге материал жинау. Асқазанды жуу алгоритмі. Науқастарды және аспаптарды ректороманоскопияға дайындау. Ауызбен регидратация жүргізу. Кезекшілік орында, емшара кабинетінде, қабылдау кабинетінде жұмыс істеу.

2.4 тақырып Ботулизм. «А» және «Е» вирусты гепатиттер Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру

Ботулизм. Этиологиясы. Қоздырғыштарының түрлері. Микробтар мен токсиннің сыртқы ортаға төзімділігі. Эпидемиологиясы. Инфекция көзі және ботулизмнің берілу факторлары. Үй жағдайында консервіленген тағамдарды қолдану кезінде ауру қауіптілігінің өсуі. Қабылдағыштық. Иммунитет. Кездейсоқ және топ болып аурулар. Патогенезі, патологиялық анатомиясы. Ауру дамуында ботулин токсинінің мәні. Клиникасы. Инкубациялық кезеңі. Бастапқы кезеңінің белгілері. Сал болушылық, диспепсиялық синдромдары. Жалпы уыттылық. Ауырлық критерийлері. Қоздырғышты немесе ботулин токсинін анықтау үшін тағам өнімдеріне, құсық қоймалжыңына, асқазанды жуған суға, нәжіске, қан мен зәрге зертханалық зерттеу жүргізу. Биологиялық сынамалар. Емі. Ботулизмге қарсы спецификалық сарысумен емдеу, оның әдістемесі.

«А» және «Е» вирусты гепатиттер». Этиологиясы. Эпидемиологиясы. Патогенезі. Негізгі клиникалық симптомдары мен синдромдары. Асқынулары. Науқастарды ем-

деу және оларға күтім жасау. Емдәммен емдеу. Диспансерлік бақылау. Алдын-алу. Алғашқы көмек көрсету. Шұғыл көмек көрсету. Тексерудің негізгі принциптері, науқастарды емдеу және оларға күтім жасау.

Практикалық сабақтар: науқастарға курация жасау. Науқастарға күтім жасау. Ботулизмге қарсы сарысу енгізу алгоритмі. Емдік сарысуды енгізу кезінде асқинулардың туындауы және олардың алдын-алу. Өкпені жасанды желдетуде жатқан науқасқа, тыныс алу жеткіліксіздігі бар науқасқа күтім жасау. Бауыр функциясының жіті жеткіліксіздігі бар науқастарға күтім жасау ерекшеліктері. Кезекшілік орнында, емшара кабинетінде, қабылдау бөлмесінде жұмыс істеу.

2.5 тақырып В, С, Д вирусты гепатиттер. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру

В, С, Д вирусты гепатиттер. Этиологиясы. Эпидемиологиясы. Патогенезі. Клиникасы. Ағымының ерекшеліктері. Асқинулары. Саралау диагностикасы. Зертханалық диагностикасы. Емдеу, күтім жасау.

Практикалық сабақтар: жұқпалық аурулар бөлімшесінде жұмыс істеу. Науқастарға курация жасау, сырқатнаманы толтыру. Зертханалық зерттеу нәтижелерін талдау. Науқастарды қарап тексеру кезінде гепатит ағымының ауырлық деңгейін анықтау. Науқастарға күтім жасау. Кезекшілік орнында, емшара кабинетінде, қабылдау бөлмесінде жұмыс істеу.

2.6 тақырып Бруцеллез. Лептоспироз. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру

Қазақстандағы бруцеллезбен және лептоспирозбен аурушандылық. Аурушандылық себептері. Этиологиясы. Эпидемиологиясы. Патогенезі. Негізгі клиникалық белгілері. Туындайтын асқинулар. Емдеу принциптері. Алдын-алу.

Практикалық сабақтар: жұқпалы аурулар бөлімшесінде жұмыс істеу. Науқастарға курация жасау, зерттеудің клиникалық, диагностикалық критерийлері. Асқинудың алдын алу. Науқастарға күтім жасау. Кезекшілік орнында, емшара кабинетінде, қабылдау бөлмесінде жұмыс істеу.

3 бөлім Ауа-тамшы жолдары арқылы берілетін инфекциялар

3.1 тақырып Тұмау және басқа да ЖРВИ. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру

Диагностикалаудың және емдеудің негізгі принциптері. Тұмаудың этиологиясы. Қоздырғышы туралы қазіргі түсініктер. «А» вирусының серотипі, эпидемиологиясы. Инфекция көзі. Жұғу механизмдері. Тұмаудың клиникалық жіктемесі. Туындайтын асқинулары және олардың алдын-алу. Диагностикасы, емі. Парагрипп. Этиологиясы. Эпидемиологиясы. Клиникасы. Емі. Аденовирусты инфекция. Этиологиясы. Қоздырғыштары туралы қазіргі түсініктер. Эпидемиологиясы. Инфекция көзі. Жұғу механизмдері. Туындайтын асқинулары және олардың алдын-алу. Диагностикасы. Емі. Алдын-алу.

Практикалық сабақтар: науқастарға курация жасау. Шұғыл көмек көрсету, науқастарға күтім жасау. Кезекшілік орнында, емшара кабинетінде, қабылдау бөлмесінде жұмыс істеу.

3.2 тақырып Менингококты инфекция. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру

Этиологиясы. Қоздырғышы. Оның негізгі қасиеттері. Эпидемиологиясы. Инфекция көзі. Аурудың таралуында менингококк тасушыларының алатын орны. Индеттің

2 Планируемые результаты обучения дисциплины

Результаты обучения, запланированные в стандарте и образовательной программе	Результаты, запланированные в типовой учебной программе
<p>Обучающийся должен обладать следующими компетенциями:</p> <p>Базовыми:</p> <p>БК 1. Организовать рабочее место;</p> <p>БК 2. Соблюдать технику безопасности;</p> <p>БК 3. Владеть знаниями основных моделей построения взаимоотношений «медицинский работник» - «пациент»;</p> <p>БК 4. Знать основы диагностики инфекционных болезней;</p> <p>БК 5. Знать гигиенические и противоэпидемиологические мероприятия, направленные на профилактику инфекционных болезней, укрепление здоровья и формирование здорового образа жизни;</p> <p>БК 6. Знать систему инфекционного контроля и инфекционной безопасности пациентов и медицинского персонала в структурных подразделениях в медицинских организациях;</p> <p>БК 7. Владеть алгоритмами выполнения первой медицинской помощи, медицинскими манипуляциями и методами ухода.</p> <p>Профессиональными:</p> <p>ПК 1. Знать организацию работы медицинских учреждений в новых экономических условиях при оказании медицинских услуг при инфекционных заболеваниях;</p> <p>ПК 2. Знать основы современных информационных технологий (знание компьютера, автоматизированные системы обучения и управления и др.);</p> <p>ПК 3. Уметь выявлять клинические симптомы, ставить сестринский диагноз, проводить мотивированный уход за больными разных возрастных групп;</p> <p>ПК 4. Оказывать квалифицированную медицинскую помощь взрослому и детскому населению;</p>	<p>В результате изучения дисциплины обучающийся:</p> <p>знает:</p> <ul style="list-style-type: none"> - этиологию, классификацию инфекционных болезней; - периоды развития инфекционных болезней; - клинические симптомы и синдромы, характерные для инфекционных болезней; - современные методы диагностики инфекционных болезней; - осложнения и исходы инфекционных болезней; - принципы и методы лечения инфекционных болезней; - правила госпитализации инфекционных больных; - противоэпидемический режим в лечебных учреждениях; - виды иммунитета, специфическую и неспецифическую профилактику инфекционных болезней; - профилактические и противоэпидемические мероприятия при отдельных нозологических формах. <p>умеет:</p> <ul style="list-style-type: none"> - собирать анамнестические данные (анамнез заболевания, эпидемиологический анамнез); - проводить физическое обследование больного с учетом особенностей инфекционных болезней; - оформлять все виды документации при инфекционных заболеваниях (экстренное извещение, истории болезни, справки т.д.);

1 Пояснительная записка

Настоящая типовая учебная программа разработана в соответствии с Государственным общеобязательным стандартом образования РК (далее - ГОСО) по специальности 0302000 - «Сестринское дело» с квалификацией 0302033 - «Медицинская сестра общей практики» и 0302043 - «Специализированная медицинская сестра».

Роль и значение изучения дисциплины «Сестринское дело в эпидемиологии и инфекционных болезнях» в подготовке по специальности «Сестринское дело» обусловлено значительным ее удельным весом в структуре заболеваемости населения и является неотъемлемой частью формирования профессиональной компетентности будущего специалиста.

Общий объем учебного времени для специальности «Сестринское дело» - 90 часов, из них:

- теоретических занятий - 20 часов;
- практических занятий - 70 часов.

При реализации настоящей Типовой учебной программы в соответствии с ГОСО РК по специальности 0302000 - «Сестринское дело» предусмотрено проведение зачета.

Перечень разделов и тем является обязательным для изучения, и не может быть изменен в сторону уменьшения, но может быть изменен в сторону углубления и (или) расширения изучаемых разделов (тем).

Количество учебного времени на изучение разделов носит рекомендательный характер и может быть изменено при сохранении содержания.

Согласно ГОСО введена структура модульного обучения с уклоном на формирование у обучающихся базовых, профессиональных и специальных компетенций.

Настоящая типовая программа базируется на знаниях, умениях и навыках обучающихся по предметам «Анатомия», «Микробиология», «Фармакология». Программа предусматривает интеграцию с другими клиническими дисциплинами: «Сестринское дело в хирургии и реанимации», «Сестринское дело в акушерстве и гинекологии», «Сестринское дело в педиатрии».

При реализации настоящей Типовой учебной программы рекомендуется использовать дидактические и наглядные пособия, таблицы, учебные и учебно-методические пособия.

Настоящая Типовая учебная программа предусматривает проведение практических занятий в лечебных учреждениях, где обучающиеся приобретают навыки и умения по уходу за инфекционными больными методике осмотра, технике обследования, оказанию неотложной помощи.

Учебные занятия проводятся по расписанию учебного заведения (теоретические, практические, индивидуальные).

Занятия рекомендуется проводить с использованием различных форм организации учебного процесса: деловая игра, урок-конференция, урок моделирования клинических ситуаций и др.

басталу кезеңі. Менингококты инфекциялардың жіктелу түрлері. Клиникалық синдромдары: инфекциялық-уытты шок, бүйрекбез функциясының жеткіліксіздігі, бас мианың ісінуі. Нәтижесі. Диагностикасы. Емі. Алдын-алу.

Практикалық сабақтар: жұқпалы аурулар бөлімшесінде жұмыс істеу. Науқастарға курация жасау. Симптомдары мен синдромдарын бағалау. Бактериологиялық диагностика. Науқастарға күтім жасау. Стандарт бойынша емдік шараларды орындау.

3.3 тақырып Дифтерия. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру.

Этиологиясы. Эпидемиологиясы. Ағымының клиникалық формалары. Диагностикасы. Емі және алдын-алу. Дифтерияның спецификалық алдын-алу.

Практикалық сабақтар: жұқпалы аурулар бөлімшесінде жұмыс істеу. Науқастарға курация жасау. Дифтерия ағымының түрлерін және жағдайының ауырлығын бағалау. Дифтерияға қарсы сарысу енгізу алгоритмі. Емшара кабинетінде, кезекшілік орнында жұмыс істеу. Дәрігерлік тағайындауларды орындау.

4 бөлім Трансмиссивті инфекциялар

4.1 тақырып Индеттік бөртпе сүзегі және Брилл-Цинссер ауруы. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру

Этиологиясы. Провачека риккетсиясының басты қасиеттері. Эпидемиологиясы. Индеттік бөртпе сүзегінің жұғу механизмдері. Қабылдағыштық. Иммунитет. Маусымдық. Аурушандылық. Патогенезі. Клиникасы. Асқынулары. Болжамы. Диагностикасы. Саралау диагностикасы. Емі. Алдын-алу.

Практикалық сабақтар: жұқпалы аурулар бөлімшеде жұмыс істеу. Науқастарға курация жасау. Индеттік бөртпе сүзегі кезінде алғашқы көмек көрсету. Жауыржаралардың алдын-алу. Қабылдау бөлмесінде, кезекшілік орнында, емшара кабинетінде жұмыс істеу.

4.2 тақырып Оба. Туляремия. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру

Оба. Аса қауіпті, карантиндік инфекция. Этиопатогенезі. Негізгі клиникалық көріністері. Диагностикасы мен күтім жасау ерекшеліктері. Оба микробының табиғи резервуары. Обаның табиғи ошақтары. Патогенезі. Клиникасы. Клиникалық жіктемесі. Диагностикасы, емі. Айыққан науқастарды ауруханадан шығару тәртібі. Алдын-алу.

Туляремия- табиғи-ошақтық ауру. Этиопатогенезі. Негізгі клиникалық көріністері. Тексеру, емдеу және күтім жасау принциптері. Алдын-алу.

Практикалық сабақтар: жұқпалы аурулар бөлімшесінде жұмыс істеу. Сырқатнаманы талқылау. Обаға қарсы киетін костюмді кию және шешу ережелерімен таныстыру. Емшара кабинетінде, кезекшілік орнында жұмыс істеу. Дәрігерлік тағайындауларды орындау.

5 бөлім АИТВ-инфекциясы. Сыртқы жамылғы инфекциялары

5.1 тақырып АИТВ-инфекциясы. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру

АИТВ-инфекциясы. Эпидемиологиясы. Пандемия туралы түсінік. Диагностикалаудың, емдеудің және алдын-алудың негізгі принциптері. Науқастарға күтім жасау ерекшеліктері. ЖИТС алдын-алу.

Практикалық сабақтар: жұқпалы аурулар бөлімшесінде жұмыс істеу. Науқастарға курация жасау. Шұғыл жағдайлар кезінде көмек көрсету. Науқасты зерттеудің қосымша әдістеріне дайындау. Науқастарға күтім жасау ерекшеліктері.

Емшара кабинетінде, кезекшілік орында жұмыс істеу.

5.2 тақырып Тілме. Сіреспе. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру

Тілме. Этиологиясы, жіктемесі. Инфекция көзі. Клиникалық жіктемесі. Ағымының түрлері. Тексеру, емдеу және күтім жасаудың негізгі принциптері.

Сіреспе. Қоздырғышының басты қасиеті. Инфекция көзі. Жұғу механизмдері. Тексеру, емдеу және күтім жасаудың негізгі ерекшеліктері.

5.3 тақырып Сібір жарасы. Құтырма. Листерия. Мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру

Сібір жарасы. Инфекция көзі. Этиологиясы, эпидемиологиясы. Жұғу жолдары. Негізгі клиникалық көріністері. Диагностикалаудың және емдеудің негізгі принциптері. Сібір жарасы ағымының клиникалық түрлері. Зертханалық диагностикасы. Емдеу. Оңалту. Алдын-алу.

Құтырма. Қоздырғышы. Жұқпалар көзі. Жұғу механизмдері. Негізгі клиникалық белгілері. Құтырманың алдын-алуға арналған вакцинаны жасауда Луи Пастердің сіңірген еңбегі. Емдеу және күту қағидалары.

Листерия. Қоздырғышы. Инфекция көзі. Жұғу механизмдері. Листерия түрлерінің жіктелуі. Листерияның созылмалы түрлері. Асқынулары. Болжамы. Диагностикасы. Зертханалық диагностикасы.

Ликворды зерттеу. Емі. Дұрыс емдеу және емдәмен емдеудің мәні. Листерия кезінде мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру. Стандартқа сәйкес дәрігерлік тағайындауларды орындау.

Практикалық сабақтар: науқастарға курация жасау. Басты симптомдарды анықтау. Асқынулардың алдын-алу. «Өкпені жасанды желдету» аппаратындағы науқасты қадағалау. Сіреспеге қарсы сарысу енгізу алгоритмі. Терішілік сынаманы жүргізу алгоритмі. Сібір жарасына қарсы гамма-глобулинді егу техникасы және әдістемесі. Науқастарға күтім жасау. Емшара кабинетінде, кезекшілік орнында жұмыс істеу.

4 Білім беру үрдісін ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қойылатын талаптар

Білім беру технологиясын таңдау «Эпидемиология мен жұқпалы аурулардағы мейірбике ісі» пәні мазмұнының ерекшеліктеріне байланысты болып, мейірбике құзерттілігі аясында науқастарға күтім жасау бойынша білім алушылардың білімін, іскерлігін және дағдыларын қалыптастыруға бағытталуы тиіс.

МЖМБС сәйкес білім алушылар базалық, кәсіптік және арнайы біліктерді қалыптастыруға бейімделген модульді оқыту құрылымы енгізілді. Практикалық сабақтарды өткізу кезінде топты кемінде 8 адамнан тұратын топшаларға бөлу көзделген.

Оқыту кезінде қазіргі заманғы оқу-әдістемелік әдебиеттерді, жаңа оқулықтар мен анықтамалық құралдарды, электронды оқулықтар, мультимедиялық оқу бағдарламаларын қолдану ұсынылады.

СОДЕРЖАНИЕ

1. Пояснительная записка	22
2. Планируемые результаты обучения дисциплины	23
3. Тематический план и содержание дисциплины	25
4. Требования к условиям организации и реализации образовательного процесса	32
5. Контроль планируемого результата обучения.	32
6. Литература и средства обучения	33

Авторы:

1. Абилкасинова К.Т. – председатель ЦМК, преподаватель специальных дисциплин КГКП «Павлодарский медицинский колледж»;
2. Молочко В.Е. – преподаватель КГКП «Павлодарский медицинский колледж»;
3. Доскельдина М.О. – врач-инфекционист ГУ «Областная инфекционная больница» г. Павлодар.

Эксперты:

1. Каракузиева З.А. – РККП «Республиканский медицинский колледж по подготовке и переподготовке средних медицинских и фармацевтических работников» г. Алматы, преподаватель дисциплины «Инфекционных болезней»;
2. Аргина К.С. – главный врач ГУ «Областная инфекционная больница» г. Павлодар;
3. Коробейникова Е.В. – главная медицинская сестра ГУ «Областная инфекционная больница» г. Павлодар,

1 РАЗРАБОТАНА и ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки и КГКП «Павлодарский медицинский колледж».

2 ВВЕДЕНА впервые.

3 УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом образования 2010 года по специальности 0302000 - «Сестринское дело» с квалификациями 0302033 - «Медицинская сестра общей практики», 0302043 - «Специализированная медицинская сестра».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 5 августа 2010 года № 604.

5 Оқытудың жоспарланған нәтижесін бақылау

Білімді бақылау үшін бастапқы, ағымды, аралық және қорытынды бақылау түрлері кіреді. Білім алушылардың бағдарламадағы материалдар мазмұнын меңгеру деңгейін тексеру үшін бақылаудың қазіргі кезеңдегі әдістері мен құралдары: тестілік тапсырмалар, жазбаша тапсыру және ауызша сұрау, жағдаяттық есептер және т.б. қолданылады. «Мейіріке ісі» мамандығы бойынша қорытынды бақылау түрі саралау сынағы болып табылады.

6 Әдебиеттер және оқу құралдары

6.1 Негізгі әдебиеттер:

1. Инфекционные болезни. Учебник для медучилищ. Антонов Т.В. – СПб., Специалист, 2000.
2. Сестринское дело при инфекционных болезнях с курсом ВИЧ-инфекции и эпидемиологии. Антонов Т.В., Антонов М.М., Барановская В.Б., Лиознов Д.А. – М., 2011. – 300 с.
3. Инфекционные болезни с сестринским уходом. Муратбекова С.К., Лученко Н.В., Юрашик Л.Н. – Кокшетау, 2010.

Қосымша әдебиеттер:

1. Атлас инфекционных заболеваний. Эмонд Р.Т.Д., Уэлсби Ф.Д., Роулэнд Х.А.К. / пер. с англ. под ред. В.В.Малеева, Д.В. Усенко. – М., 2010. – 480 с.
2. Муратбекова С.К., Сергалиева Н.С. «Жұқпалы аурулардағы мейірбикелік күтім». – Кокшетау, 2009.
3. Инфекционные болезни с курсов ВИЧ-инфекции и эпидемиологии» Рубашкина Л.А. – Ростов-на-Дону, Феникс, 2002.

Оқу құралдары:

1. Дидактикалық және көрнекі құралдар;
2. Диапозитивтер, оқулық фильмдер;
3. Қағаз және электронды түрде тасымалданған тестілер;
4. Қағаз және электронды түрде тасымалданған оқу-әдістемелік құралдар;
5. Тақырыптық плакаттар жиынтығы.

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ТЕХНИЧЕСКОЕ И ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

СЕСТРИНСКОЕ ДЕЛО В ЭПИДЕМИОЛОГИИ И ИНФЕКЦИОННЫХ БОЛЕЗНЯХ

СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 0302000 – «СЕСТРИНСКОЕ ДЕЛО»

Квалификация: 0302033 – «Медицинская сестра общей практики»
Квалификация: 0302043 – «Специализированная медицинская сестра»

Объем часов - 90

Астана 2010